

Praatkruid

Informatieblad van IVN Veldhoven Eindhoven Vessem

Winter 2019/2020

Nieuwjaarsviering dinsdag 7 januari 2020 om 20.00 uur in D'n Aard

Algemene ledenvergadering dinsdag 25 februari 2020 om 20.00 in D'n Aard

Bestuur

Voorzitter	Etje Hendrikx	040-2300815 06-22886128	etjehendrikx@gmail.com
Secretaris	Gerard Lijten	040-2540904 06-20771867	ivn.vev@gmail.com
Penningmeester	Paul Olijslagers	040-2541790	paholijslagers@onsbrabantnet.nl
Ledenadministratie	Paul Olijslagers	06-38485115	paholijslagers@onsbrabantnet.nl
Leden	Jos de Bruijn	06-37323770	jos.bruijn@kpnmail.nl
	Anita Liebregts	040-2521408	anitaliebregts@hotmail.com

Werkgroepen

Landschap en milieu	Peter Buijsman	040-2554299	peter.buijsman@telfort.nl
Natuurpaden	Dré Verhagen	040-2051929	dreowers@gmail.com
Cursussen	Jannie Landa	06-51403216	jannielanda1@gmail.com
Vogels	Heine van Maar	040-2534269	heine.vanmaar@planet.nl
Water	Tineke Lous	040-2544926	t.lous@hccnet.nl
Vlindertuin	José van Lieshout	040-2538271	josevanlieshout@kpnmail.nl
Documentatiecentrum	Harrie Kessler	040-2532079	hpekessler@gmail.com
Jeugd IVN	Heine van Maar	040-2534269	heine.vanmaar@planet.nl
	Etje Hendrikx	040-2300815	etjehendrikx@gmail.com
Wandelroute netwerk	Rien de Schipper	06-51579996	rien.de.schipper@gmail.com
Tentoonstelling	Etje Hendrikx	040-2300815	etjehendrikx@gmail.com
Scholenwerk	Marian Kessler	040-2532079	kesselermj@gmail.com
Publiek en Publiciteit	Gerard Lijten	040-2540904	gerard.lijten@planet.nl
Planten	Eugenie Verstegen		eugenie.verstegen@gmail.com
Vleermuizen	Dré Verhagen	040-2051929	dreowers@gmail.com
KLE	Thea den Otter	040-2532913	tdenotter@kpnmail.nl
Kinder-doe	Anita Liebregts	040-2521408	anitaliebregts@hotmail.com
middagen	Petra van Leeuwen	040-2114070	petravleeuwen@upcmail.nl
Communicatie	Leny Westeijn	040-8795005	ivn.vev.communicatie@gmail.com
Duurzaamheid	Ellen van Beek	06-24537008	ellen.vbk@gmail.com
Gebiedsbeschrijvingen	Jos de Bruijn	06-37323770	jos.bruijn@kpnmail.nl
Insecten	Wil Janssen	040-2550242	wil_janssen@kpnmail.nl

IVN

Veldhoven Eindhoven Vessem

IVN Instituut voor Natuureducatie en Duurzaamheid is een landelijke vereniging met plaatselijke afdelingen. IVN Veldhoven Eindhoven Vessem is zo'n afdeling met als werkgebied de gemeenten Veldhoven, Eindhoven en een deel van de gemeente Eersel (de kernen Vessem, Knegsel en Wintelre).

De afdeling is ontstaan door samenvoeging van IVN Veldhoven-Vessem en IVN Eindhoven in 2013 en heeft ca. 300 leden. Ons doel is om met onze activiteiten belangstelling te wekken voor natuur en milieu. Bovendien willen we de kennis bij het publiek hierover vergroten. Met diverse activiteiten zorgen wij voor bescherming en ontwikkeling van de natuur in ons werkgebied.

Lidmaatschap

Het lidmaatschap kost per jaar € 24,00. Huisleden (andere gezinsleden die op hetzelfde adres wonen) betalen jaarlijks € 5,-. Als (huis)lid krijgt u korting bij onze cursussen en kunt u deelnemen aan alle ledenactiviteiten. Jeugdleden betalen € 32,00 per jaar. U kunt ook donateur worden voor minimaal € 13,75 per jaar. Scholen betalen een vaste contributie van € 40,00 per jaar.

D'n Aard

Ariespad 5, 5503 EZ Veldhoven 040-2549279
Beheer, onderhoud, reserveringen: Paul Olijslagers
06-38485115 of paholijslagers@onsbrabantnet.nl

Praatkruid

IVN Veldhoven Eindhoven Vessem - Winter 2019-2020

Bestuurspensioenen

Etje Hendrikx

Voor de allerlaatste keer mag ik het Praatkruid inleiden met deze vaste rubriek.

Twee jaar geleden tijdens de ALV heb ik het aangekondigd: na 10 jaar voorzitterschap ga ik in de ALV van 2020 de voorzittershamer overdragen. Toen had ik nog geen idee aan wie?

Na het voltooien van de natuurgidsencursus heeft onze vereniging duidelijk een nieuwe impuls gekregen. Nieuwe werkgroepen zorgen voor nieuwe geluiden. Veel werkgroepen zijn versterkt met nieuwe enthousiaste leden en in 2019 zijn er meer wandelingen georganiseerd voor publiek dan we gewend waren. Ook voor het bestuur is er genoeg animo en we kunnen dus ook een goed voorstel voor een nieuwe voorzitter doen. (zie: agenda ALV elders in dit Praatkruid). Naast een nieuwe voorzitter gaan we ook drie nieuwe bestuursleden voordragen. Anita Liebregts, die vanaf de fusie met IVN Eindhoven vanuit die afdeling in ons bestuur heeft gezeten, gaat ook stoppen.

Daarmee zal het bestuur weer voltallig zijn en kunnen Anita en ik met een gerust hart 'met bestuurspensioenen' gaan.

Waar het bestuur zoal mee bezig is geweest de afgelopen maanden:

Naast de gewone agendapunten houdt de N69 onze gemoederen nog steeds bezig. De weg zal er komen, maar nu gaat het erom wat er te 'verdienen' is voor de natuur.

Er wordt stevig nagedacht over duurzaamheid: autogebruik, klimaat-neutraal d'n Aard, vlees eten, minder verstenen in de bebouwde kom, kortom: wat kan het IVN bijdragen aan bewustmaking van de problemen waar we voor staan voor wat betreft de klimaatverandering.

We proberen onze Facebookpagina en website up to date te houden, met jullie aller inzet.

Vanaf deze plaats, wil ik alle leden hartelijk bedanken voor het vertrouwen dat men in mij heeft gesteld de afgelopen 10 jaar. Het is zeker geen straf om voorzitter te mogen zijn van IVN VEV, want we hebben een fantastische vereniging die – bijna spelenderwijs lijkt wel – steeds maar weer werkt aan onze doelstellingen.

Inhoud

- 4 Warme truien
Het Molenbroek
- 5 Stikstof
- 6 Vlasroot
- 7 Nazomers wandelen
Nachtvlindernacht
- 8 Stukje schrijven
Heempark
- 9 Vleermuizenwandeling
Alle tuinen groen
- 10 Foto's natuurwerkdag
- 11 Klimaatbestendig tuinieren
- 12 Drie kandidaat bestuursleden
- 13 Broedvogelinventarisatie
- 14 Publieksactiviteiten
- 15 Wildcameraproject
- 17 Eckartdal
- 18 Tentoonstelling
Natuuractie(f)
- 19 ALV

Colofon

IVN Veldhoven Eindhoven Vessem
<http://www.ivn.nl/vev>

e-mail: ivn.vev@gmail.com

Bank: NL33 INGB 0000 3920 82

Het Praatkruid is een uitgave van IVN Veldhoven Eindhoven Vessem. Het verschijnt vier keer per jaar, ieder seizoen een nieuw Praatkruid.

Redactieadres:

Dreef 42 5504 LC Veldhoven

E-mail: paholijslagers@onsbrabantnet.nl

Foto's voorpagina:

Dommel, Gerard Verkuijen
Zon, Gerard Lijten

Warme truien

ELLEN VAN BEEK EN PAMÉLA FRERIKS

Woensdag 13 november 2019 hebben Ellen en Paméla in het kader van 'Nederland leest', een voorlees- en doe-middag geleid bij de bibliotheek in Veldhoven. Zo'n 10 kinderen kwamen luisteren naar het verhaal 'Warme truien' van Judith Koppens en Andy Engel. Dit boek komt uit de reeks de Klimaatjes. In deze boeken worden 7 dierenvrienden zich bewust van hun impact op het klimaat.

Na het voorlezen konden de kinderen een kleurplaat met afbeeldingen van een vogel of een schaap beplakken met verschillende kleuren schapenwol en veertjes van kippen en hanen bij Ellen uit de tuin. Er werd enthousiast geplakt en gekleurd. Bij het knutselen schoven andere kinderen nog aan, zodat we met zo'n 16 kinderen prachtige kunstwerken gemaakt hebben.

LeCoBa

Technische handelsonderneming

Al ruim 20 jaar specialist in volautomatische grasmaaiers.

Wij beschikken over een groot assortiment machines en gereedschappen. Wij leveren o.a.:

- Verticuteermachines
- Motorzagen en motormaaiers
- Elektrische gereedschap
- Tuin gereedschap
- Veiligheids- en werkkleding
- Houtwaterontkruiddoel
- Compressoren
- Bosbouw gereedschap
- Hogedrukreinigers
- Boormachines
- Accu gereedschappen

Wij zijn leverancier van onder andere:

Husqvarna HONDA
The Power of Dreams

Makita
Red in the leaf

melabo
Red in the leaf

Ook voor gebruikte machines en/of gereedschappen bent u bij LeCoBa aan het juiste adres.

Uw leverancier voor aankoop, reparatie en keuren van machines en gereedschappen voor bos, tuin en park. Tevens leveren wij alle soorten veiligheids- en werkkleding.

Sliedijk 10 • 5513 NL • WINTELRE • 040 - 205 18 38 • www.lecoba.nl • info@lecoba.nl

Kopij Praatkruid lente 2020

De uiterlijke inleverdatum voor kopij van het volgende Praatkruid is 1 maart 2020. Wil je zeker weten dat de kopij geplaatst wordt lever deze dan in voor 15 februari. Lever kopij in via e-mail (paholijslagers@onsbrabantnet.nl) of op het redactieadres, Dreef 42 5504 LC Veldhoven. Graag plaatjes of foto's los van de tekst aanleveren.

Het Molenbroek

HARRIE KESSELER

Op 30 oktober zouden we als plantenwerkgroep een wandeling/ inventarisatie gaan maken bij de Kleine Beerze. Gerry Dorrestein van de waterwerkgroep kwam met de vraag of wij, als plantenwerkgroep, een eerste inventarisatie konden maken van het Molenbroek. We vonden dit een goed initiatief en hebben er dan ook gehoor aan gegeven. Dit gebied, gelegen aan de Kleine Beerze te Vessem, was lang geleden een moerasgebied. Met de grote ontginning golf in Nederland is het Molenbroek destijds heringericht als landbouw/ weidegebied.

Nu wil men er weer een weidevogelgebied van maken en is een deel uitgediept, zodat er in natte perioden een ondiep meertje ontstaat. Ook is er rond dit weidedeel een afrastering met schrikdraad geplaatst tegen predatie van onder andere de vos.

Hoewel laat in het jaar, bleek er toch nog veel te groeien en te bloeien. Iedereen van de groep was erg enthousiast en vond het jammer, dat we niet eerder in het seizoen hier waren geweest om te inventariseren. Er werd afgesproken volgend jaar terug te komen, maar dan eerder in het jaar. Al met al kon Wim van der Ven toch nog 74 soorten noteren.

Stikstof

HEINE VAN MAAR

Afgelopen zomer was ik enkele dagen in de Ardennen vlakbij het hoogveengebied Hautes Fagnes. We stonden met een gids in een oud en rijk stuk bos, afgewisseld met open plekken waar veel kruiden bloeiden en vlinders rondwarrelden. We hadden het over de eikenprocessierups. Och, " zei de Belg, dat is een probleem in Nederland geloof ik? Het krijgt veel aandacht en iedereen in jullie land schijnt er last van te hebben? Awel wat zal ik ervan zeggen... Hier is het helemaal geen probleem, we zien ze hier niet. Ik denk dat het door de rijke natuur komt met variatie aan planten en diersoorten. Veel biodiversiteit, ze krijgen hier geen kans."

Het zette me opnieuw aan het denken. De gids heeft gelijk. We hebben de biodiversiteit in ons land zo verstoort, dat plagen een kans krijgen, de natuurlijke vijanden zijn weg en bovendien hebben we weinig verschillende boomsoorten meer over, dus veel te eenzijdig die begroeiing met eik, waar de rupsen zo van houden.

En dat bracht me weer op de oorzaken. Het is bijna dagelijks nieuws: stikstof. De uitspraak van het Europese Hof dat Nederland iets bedacht heeft met de PAS (programmatische aanpak stikstof), maar dat deze methode (die Nederland heeft bedacht) echt niet door de beugel kan.

Misschien nuttig om wat achtergrond te benoemen. We hebben stikstofuitstoot voornamelijk door veehouderij, maar ook door verkeer en industrie. Deze stikstof in de lucht komt een keer neer op de grond en vormt dan stikstofdepositie (neerslag). Ook neerslag van ammoniak uit de veehouderij verandert door bacteriën in de bodem in het zure stikstof. Op het dieptepunt in de 80er en 90er jaren was de depositie 2700 mol (gewichtsmaat) per ha per jaar gemiddeld over Nederland. Dat daalde daarna geleidelijk naar 1600 mol, maar stabiliseert de laatste 10 jaar en neemt de afgelopen jaren weer toe. In de omgeving van een snelweg of met name bij stallen kan de depositie makkelijk het dubbele bedragen van de 1600 mol. Als je weet dat bijvoorbeeld een heidegebied maximaal 400 mol stikstofdepositie per ha per jaar kan verdragen dan is de afname dus nog veruit onvoldoende. Wat geeft dat nou voor een heideveld? Ik heb laatst iets geschreven over de afname van vogels op de Strabrechtseheide. Dat is in belangrijke mate het gevolg van stikstofneerslag (naast de andere killer van verdroging). Veel minder heideplanten, geen kruiden meer, geen insecten, geen vogels en heel veel pijpestro. Dat geeft het dus. Stikstof bevoordeelt bramen brandnetels en grassen zoals pijpestro, die kunnen er goed tegen. Deze soorten en de zure bodem drukken veel andere kruiden en dus biodiversiteit weg. Je ecosysteem verarmt. Weg is het brede scala aan insecten, welkom processierups als plaag. De processierups is trouwens een gewone Nederlandse soort, in de afgelopen eeuwen hebben we er nooit last van gehad.

De uitspraak van het Hof en daarna de Raad van State zegt dat het PAS systeem om Natura 2000 gebieden, zoals de Strabrechtseheide te verbeteren niet goed wordt uitgevoerd. De Natura 2000 gebieden hebben last van de veel te hoge depositie. Het systeem van de PAS is eenvoudig: als je de depositie kan verminderen, dan mag je de vermindering voor ongeveer de helft gebruiken om weer te vermeerderen voor economische activiteit, dus bijvoorbeeld bouwen of meer vee in een stal. Polderen op zijn best. Nu moet de stikstofdaling voortaan eerst aangetoond worden, voordat de helft besteed mag worden aan uitgifte (bouwen van een woonwijk, verbreding van een verkeersweg, meer vee etc).

Wat is er mogelijk. Snelheidsbeperking en andere maatregelen voor de langere termijn, die dit voorjaar bekend zullen worden. Alle leveranciers van stikstof zullen moeten gaan beperken en de veehouderij heeft de grootste uitdaging. Veehouderijen kunnen melkvee weer het weiland in sturen. Dan vermengt koeienpoep en pis zich niet meer en daardoor ontstaat er veel minder schadelijk ammoniak. Ook kunnen boeren hun verkoopmarge verhogen door zelf hun producten te gaan verkopen. De supermarkt

die de prijzen die de boer krijgt afknijpt, staat dan buiten spel. Boeren die dat willen kunnen zich laten uitkopen, emotioneel een ingrijpend proces, maar voor boeren die knel zitten (financieel of zonder opvolger) toch onontkoombaar. In de woningbouw stoppen met gebruik van beton, wat heel veel stikstof produceert en in plaats daarvan hout uit onze bossen voor de bouw gaan gebruiken. Hout slaat ook enorm veel CO₂ op. Het kan, maar vraagt een omslag in denken.

Ik vind het hoopgevend dat het rijk zich nu realiseert dat stikstof niet te omzeilen valt. Wel jammer dat we daar Europa en de Raad van State voor nodig hadden. Het is ook hoopgevend dat het Brabantse provinciebestuur heeft uitgesproken de normen voor stikstof niet te verzachten en de andere landbouweis om milieuregels voor stallen

met 6 jaar uit te stellen, ook heeft afgewezen. Dat tekent een eerste omslag in het alleen maar economische denken, zoals tot nu toe meestal gebeurde. Er komt enig besef dat we zo niet verder kunnen in een land met bijna de minste natuuroppervlakte in Europa (ongeveer 10%) maar wel de hoogste stikstofuitstoot. Met 75% verlies van insecten en 85% verlies van onze plantensoorten in de afgelopen 150 jaar. En dan durven sommige partijen nog te zeggen dat we een deel van de Natura2000 gebieden maar moeten schrappen. Dan geef je de laatste 15% ook op. Laten we dit principe van een harde juridische grens ook maar gaan toepassen op CO2 uitstoot en de afname van de biodiversiteit.

Voor boeren is het heel lastig. Een deel ziet in dat een omslag naar natuurinclusieve landbouw noodzakelijk is. Gelukkig: dat is de toekomst. Maar er zijn ook boeren die op de oude voet door willen en niet zien dat voortdurende uitbreiding van bedrijven met veevoer dat uit Zuid-Amerika komt en dat een mestoverschot oplevert een doodlopende weg is.

Kun je zelf ook wat doen? Ja, zoek de boer op en koop je eten op het bedrijf zelf. Er zijn best veel mogelijkheden als je wat rondkijkt. Je omzeilt de supermarkt en het levert de boer veel meer op. Je zet een nieuwe markt in werking. En natuurlijk: in het stembokje heb je de meeste invloed.

Vlasroot

JOEPIE MELOEN

Op 21 augustus hebben we met de plantenwerkgroep de grote- en kleine Vlasroot geïnventariseerd. Leuk om te doen want je ziet ieder jaar wel veranderingen. Dit jaar is het wel een beetje triest, want de kleine Vlasroot staat droog en in de grote Vlasroot staat ook niet veel water meer. Er valt echter nog genoeg te zien, de niet veel voorkomende klokjesgentiaan – *Gentiana pneumonanthe* – staat bij de kleine Vlasroot zelfs op twee plaatsen. Dit mooie intens blauwe klokje moet echt gekoesterd worden, niet alleen om de speciale kleur blauw, maar het is ook de enige waardplant van het Gentiaanblauwtje, een dagvlinder die alleen op dit plantje haar eitjes legt. De bloeitijd van dit klokje is in juli en augustus.

Klokjesgentiaan – *Gentiana pneumonanthe*

Rustpuntje:

Wees als een grasje in de wei
bescheiden rank en fijn
niet als de trotse roos
die altijd bewonderd wil zijn.

Ook hebben we de bruine snavelbies, de zonnedauw, moerashertshooi en moeraswolfsklauw gezien. De witte snavelbies heeft het dit jaar af laten weten, jammer. Bovendien genoemde planten staan allemaal op de rode lijst, dus daar moeten we extra zuinig op zijn. Ik kan het niet laten nog een klein biesje te noemen, want zo blauw als de klokjesgentiaan is, zo wonderlijk is het naaldwaterbiesje – *Eleocharis acicularis* – en ik zal je zeggen waarom. Dit plantje van nauwelijks 10 tot 15 cm hoog, heeft een kaal vierkant steeltje met aan het topje de bloeiwijze. De verrassing is als je met een loep de doorsnede van het steeltje bekijkt, lijkt de diameter rond, wonderlijk of niet. Dit zeer kleine biesje komt en gaat onvoorspelbaar, het ene jaar staat de oever er vol mee en dan zie je het jaren niet meer. Naaldwaterbies groeit voornamelijk op plaatsen die 's winters onder water staan en 's zomers droog vallen, bloeit van juli tot oktober. Momenteel staan er erg veel naaldwaterbiesjes aan de waterkant van de grote Vlasroot. Jammer genoeg wordt dit plantje vaak over het hoofd gezien omdat het zo klein is. Ik vind het een heel bijzonder plantje.

Naaldwaterbiesje – *Eleocharis acicularis*

Nazomer in het Eckartse bos

ELS EN ANITA

Het was deze septemberdag prachtig weer, een vest was niet eens nodig, wat een bof!

Al vroeg kwamen de eerste bezoekers, als laatst, op de valreep kwam er nog een moeder met 3 kinderen op de fiets.

Els stelde ons voor, gaf uitleg over het gebied en wat ze mogelijk zouden gaan zien.

Het was een mooie groep van 28 mensen. We hebben de groep gesplitst en zijn in 2 richtingen vertrokken. Er waren ook bewoners uit de wijk, die heel graag wilden weten waar slaapplaatsen van reeën te vinden zijn. Met de voorwandelings hadden we ze volop gezien. Dus we moesten natuurlijk wel naar dat gebiedje. De kinderen vonden het een geweldige ontdekking en heel bijzonder vonden ze dat de slaapplaatsen vrijwel naast het looppad waren.

Langs de sloten die bijna droog waren sprongen nog een aantal bruine kikkers weg, libellen vlogen rond en gek genoeg waren er geen muggen te zien. Aan de rand van een poel vonden we nog een pootafdruk van een ree.

Een eekhoortje liep over het pad en klom de boom in. De eekhoorns verraadden hun aanwezigheid door de veel afgekloven dennenappels. Dat is lekker eten voor deze acrobaten.

Er was zoveel te zien en te horen dat de tijd omvloog. Het waren zeer geïnteresseerde, gezellige mensen die veel vragen hadden maar ook inbreng over de geschiedenis van dit gebied en de familie van Smits van Ooyen. Wat een heerlijke middag was het geweest!

Natuurwerkdag Nachtvlinder nacht

THEA DEN OTTER

De zon was om 8.30 uur aan het opkomen. Dit beloofde veel goeds voor onze werkdag. Helaas we kregen één fikse bui, maar dan zijn we blij dat we kunnen schuilen in de tent die Paul altijd trouw op komt zetten.

Om 9.30 uur was het welkom en een korte uitleg over de locatie "Dommeldal" aan de Nagelmekersweg in Veldhoven. 27 Personen stonden te popelen om te gaan werken. De groep verdeelde zich in, knotters, stekers en planters. Aan 'n poel stonden jonge scheuten van elzen. Van deze zijn er een flink aantal uitgestoken en weer geplant in een van de singels tussen de wilgen. Waar nu de elzen geplant zijn stonden tot in het voorjaar nog essen. Deze zijn gekapt omdat daar de essenziekte in zat.

In de lunchpauze had Natuurmonumenten weer voor een soepje en een broodje gezorgd. Dit was voor één persoon een zeer warme welkom, want helaas: hij was in de sloot gevallen dus goed nat. Dit mocht de pret niet drukken, want met zo'n enthousiaste groep hebben wij een fantastische dag gehad. Zelfs de pers kwam nog op bezoek.

Een ding was jammer: er was dit jaar maar 1 jeugdige aanwezig. Wat weer positief is, we houden er nieuwe werkers bij KLE aan over. Bedankt allemaal voor jullie inzet en tot 7 november 2020.

Zie foto's elders in het blad.

JOSÉ VAN LIESHOUT

Op de avond van 30 augustus 2019 hielden we onze nachtvlindernacht bij de bijenberkt in Oerle. Deze tuin is vanwege de ligging donkerder dan onze vlindertuin bij D'n Aard.

Het was een prachtige avond voor de nachtvlinders, droog warm weer. Ook was er een goede opkomst: 28 volwassenen en 2 kinderen. Met een laken waar aan de achterzijde een lamp is geplaatst lokken we de vlinders.

Tijdens deze nacht hebben we de onderstaande vlinders op naam kunnen brengen.

3 gestreepte goudspanners, 5 huismoeders, 1 gewone worteluil, 1 appeltak, 1 gelijnde grasuil, 1 kleine breedband huismoeder, 2 piramidevlinders, 2 streepkokerbeertjes, 1 rietvink, 2 gewone velduil, 3 gele eenstaarten, 2 agaathvlinders, 1 breedbandhuismoeder, 5 gamma-uil, 1 kleine beer, 10 buxusmotten.

Stukje schrijven

RIEN DE SCHIPPER

Een stukje schrijven voor Veldhovens weekblad.

Afgelopen jaren heeft IVN tweewekelijks een stukje gepubliceerd in Veldhovens Weekblad. Veelal waren dat bewerkingen van oude stukjes. Die bron begint nu uit te drogen, dus we zoeken auteurs die iets willen schrijven over hun favoriete onderwerp.

Hoe gaat het in zijn werk?

Stap 1. Kies een onderwerp en overleg even met de redactie of er al over geschreven is. Zo ja, dan krijg je die tekst en kun je zien of je er op een andere manier over kan schrijven. Dat lukt bijna altijd. Een onderwerp is altijd van veel kanten te belichten.

Stap 2. Schrijf je stukje in ± 500 woorden. Maak een inleiding van een paar zinnen en sluit met een pakkende slotzin. Als je een titel hebt, moet die ±35 karakters lang zijn, inclusief spaties. Tussenkopjes verzorgt de redactie, evenals een check op zinsbouw en spelling. De redactie kort uiteindelijk het stukje in tot de exacte lengte van 420 woorden.

Stap 3. De foto met het onderschrift. Heel belangrijk is het om een pakkende foto te hebben. Het loont de moeite om te overwegen om een stukje te schrijven naar aanleiding van een mooie foto waarover je beschikt. Je moet wel de rechten op de foto hebben (of toestemming van de maker). Heb je geen foto – dan probeert de redactie een foto erbij te krijgen. Alles in overleg.

Alternatief. Heb je wel een onderwerp, maar zie je het niet zitten om een stukje erover te schrijven, dan doen we een schriftelijk interview. De redactie stelt je ± 10 vragen die je schriftelijk beantwoordt, zinsbouw, spelling, woordkeus etc. is allemaal niet zo belangrijk dan. De redactie schrijft dan het stukje aan de hand van de antwoorden.

Wil je meedoen? Mail de redactie, dan overleggen we even over onderwerp en uitvoering. Rien.de.schipper@gmail.com

Frederick in 't Heempark

PETRA VAN LEEUWEN

Frederick was in het heempark, de muis uit het prentenboek van Leo Lionni. Terwijl zijn broers en zusjes muis druk bezig zijn om een wintervoorraad aan te leggen met noten en graankorrels verzamelt Frederick zonnestrallen, mooie woorden en kleuren.

Zondag 6 oktober werd bezocht door 2 meisjes met pluutjes en hun papa. Het werd een gezellige ochtend onder het afdakje in het heempark met de-laatste-keer-Anita en elkaar .. poppetjes makend van kastanjes en beukennotjes. Met mooie woorden, kleuren en zonnestrallen; want zo werkt het als Anita in de organisatie zit. Om 13.00 uur hebben we het heempark afgesloten, tjonge wat een regen; een beetje te veel van het goede voor een dagje Fredrick en zijn vriendjes.

Een officieel afscheid van Anita van meer dan 25 jaar kinderdoe volgt in de winter; we verzamelen nu al zonnestrallen daarvoor!

Vleermuizen wandeling

ANITA LIEBREGTS

Er heerste twijfel over hoe het weer zou zijn, maar uiteindelijk was het een geweldige avond geworden. Rond 19.45 uur kwamen de eerste bezoekers en om 20.00 uur stond de teller op 29, een mooie groep waarvan 9 kinderen.

Onze deskundige die avond waren Leo Klok en Frans Hijnen. Anita had vleermuisjes in loeppotjes meegenomen uit de diepvries, iedereen kon ze goed bekijken. Heel bijzonder was dat Frans een echte levende dwergvleermuis had meegenomen, de vleermuis zat bij hem in de opvang, elke dag voert hij meelwormen en hoopt dat het beestje de winter doorkomt.

Na uitleg over het terrein en de vleermuizen die daar wonen gingen we met de hele groep op pad. Met batdetectors hadden we al snel het geluid van de dwergvleermuizen te pakken, een spannende gewaarwording voor de kinderen, ze bleven dichtbij de gidsen om veel te kunnen waarnemen.

Boven een groot grasveld hoorden we de Laativlieger, een grote vleermuis, je kon de verschillen goed zien. Vanuit een oud spechtengat in een oude eik waren urine-sporen van vleermuizen op de schors te zien, dus moesten daar vleermuizen in zitten, we konden zelfs een kopje van een vleermuis zien. Een ouder heeft er een foto van gemaakt! Waarschijnlijk een Rosse vleermuis. Bij de grote vijver was het een groot feest, de watervleermuizen met hun witte buikje vlogen af en aan. Met een zaklamp kon je ze over het water volgen, een groot spektakel. Er vlogen veel grote motten dus eten genoeg. Op de terugweg hoorden we nog veel dwergvleermuisjes. Het was een zeer geslaagde avond. Iedereen vond het geweldig en komt volgend jaar weer een bezoekje brengen.

Alle tuinen groen

JANNIE LANDA

Een tuin vol planten, met alleen bestrating waar het echt nodig is! Dat is waar de werkgroep duurzaamheid naar streeft. Veel levende tuinen samen zorgen voor meer natuur in stad of dorp. We helpen er insecten en vogels mee. Een tuin met planten erin is bovendien goed voor het vasthouden van regenwater. Bij warm weer helpen beplante tuinen om de temperatuur omlaag te krijgen.

Maar hoe krijgen we dat tussen de oren bij onze buurtbewoners?

IVN leden die in hun eigen buurt kansen zien om dit op te pakken kunnen hulp krijgen van de werkgroep duurzaamheid. Denk bijvoorbeeld aan buurtbijeenkomsten waar het thema 'tegel eruit, plant erin' mooi bij zou aansluiten. De werkgroep heeft materiaal beschikbaar, kan een lezing geven in de buurt, kan adviseren over beplanting of kan bijvoorbeeld helpen bij het houden van een wijkexcursie. Daarbij laten we wijkbewoners in de buurt het buurtgroen beleven en benoemen we kansen. Zou je dit zelf willen doen in je eigen buurt? Dan heeft de werkgroep een handleiding opgesteld die je helpt om juist bovengenoemde zaken te benoemen.

Dus kunnen we in jouw buurt aan de slag? We horen het graag! Stuur een mail naar ellen.vbk@gmail.com of benader iemand anders van de werkgroep.

Natuurwerkdag 2 november Dommelbeemden

Koffie tijdens de pauze

Uitsteken van elzen

Geknotte wilgen

Lunch in de middag

Wilgen knotten

Een perfecte "takkenril" vervaardigd door Lia, Birgit en Jos.

Klimaatbestendig tuinieren: kan dat?

ELLEN VAN BEEK

Lezing door Jeroen Soontiëns in de bibliotheek van Veldhoven

In het kader van 'Nederland leest' met als thema duurzaamheid verzorgde de werkgroep duurzaamheid samen met Jeroen Soontiëns woensdagavond 27 november een lezing in de bibliotheek van Veldhoven. Met ruim 70 mensen in de zaal was de belangstelling groot. Na een introductie door Etje Hendrikx stak Jeroen van wal.

Gestart werd met de tuinen van Mien Ruys uit de jaren 60. Weet je nog wel? Bielzen, grindtegels, heideplantjes en coniferen. Na de eeuwwisseling werd de verharding van vele tuinen populair. We kregen 'collectieve smetvrees', zoals Jeroen dit noemde. Blad is vies, dus moet met veel herrie te lijf gegaan worden en insecten zijn eng. Nu is het woord biodiversiteit helemaal in, maar "hier wordt makkelijk overheen gefietst en daar hou ik als bioloog niet van", aldus Jeroen. "Biodiversiteit wordt commercieel uitgebuit door bijvoorbeeld het aanbieden van een zogenaamd bijenmengsel met daarin vaak exotische zaden en de verkoop van bijenhôtels met veel te grote gaten. Weten jullie welke insecten daar wel graag gebruik van maken? Nee, niet die bij, maar wel die oormormen die heel wat minder tot onze verbeelding spreken."

Bodemleven

Wat het belangrijkste is van elke tuin? De bodem. Als deze niet goed is, ondanks het klimaat, wordt het nooit wat. Door aandacht aan je bodem te besteden, creëer je pas écht een duurzame tuin.

Enkele andere leuke weetjes die Jeroen vertelde:

Dat er per m² in een gezonde bodem 500 tot 750 regenwormen zitten. Sommige regenwormen kunnen wel 10 jaar oud worden. Dat kunstmest veel micro-organismen doodt en dat turf niet duurzaam is, want turf wordt gestoken uit veenvelden.

Klimaatbestendig

Goed om te horen is dat alle planten die op de goede plek zijn aangeplant in principe klimaatbestendig zijn. En ja, in de toekomst kan dat inderdaad verschuiven naar warmteminnende planten. Na de pauze hebben we samen een tuin ingericht met wadi, vijver met vlakke begroeide oevers voor de amfibieën, ingegraven kunststof box voor opvang van regenwater en duurzame houtsoorten zoals acacia (robinia) en tamme kastanje.

Ook de stand van de werkgroep duurzaamheid werd goed bezocht. Al met al een interessante avond met dank aan Jeroen en de bib voor het regelen van de ruimte en drank.

Drie kandidaat bestuursleden

Paméla Freriks

Ik ben Paméla Freriks en ben 54 jaar. Ik woon samen met mijn man John en hond Storm in Veldhoven. Al sinds mijn jeugd ben ik met natuur bezig. Via school, mijn ouders en diverse activiteiten werd mijn passie voor de natuur alleen maar aangewakkerd.

Sinds september 2015 kan ik mijn liefde voor de natuur ook beroepsmatig uitoefenen. Ik heb, na 30 jaar op kantoor te hebben gezeten, het roer om gegooid en ben de opleiding tot schaapherder gaan volgen in Velp met als doel natuurbeheer te realiseren met een schaapskudde. Ik loop nu met een kudde van ruim 250 schapen drie dagen in de week op de Groote Heide en in het Leenderbos. In de winter help ik mee op de boerderij o.a. als de lammetjes geboren worden.

Tijdens mijn werk als schaapherder kom ik veel in contact met mensen en vertel ik mijn verhaal. Mijn doel is om mijn kennis van de natuur over te brengen op andere mensen en ze enthousiast te maken voor de natuur en vooral voor het behoud en beheer van de natuur. Ze bewust te maken dat zuinig omgaan met de natuur van levensbelang is. Ik denk dat dat heel belangrijk is, zodat mensen erover na kunnen denken, er positief iets mee kunnen doen en het weer verder kunnen vertellen.

Mijn lidmaatschap van het IVN draagt hier zeer aan bij. In 2018 heb ik met goed gevolg de natuurgidsenopleiding afgesloten en de daar opgedane kennis is een zeer goede aanvulling voor mijn werk.

Samen staan we sterk voor een betere natuur.

Claudia Stoldt

Ik ben Claudia Stoldt en ben 61 jaar geleden in Duitsland geboren en opgegroeid. In 1991 zijn mijn man en ik in Nederland komen wonen (Philips) en sindsdien leven we met veel plezier in Eindhoven. De twee dochters en de zoon zijn hier opgegroeid en inmiddels het huis uit. Niet alleen in mijn vrije tijd ook beroepsmatig ben ik met natuur bezig. Als ZZP'er heb ik mijn eigen bureau voor tuinontwerpen en geef ik tuinadvies. In de zomermaanden begeleid ik als reisleidster tuinreizen in het binnen- en buitenland. Zo kan ik mijn passie voor reizen met het tuinieren verbinden en doe ook nog inspiratie voor mijn ontwerpen op. In de krappe vrije tijd ben ik graag buiten bezig of met tuinieren of met wandelen of fietsen. Bij minder weer pak ik graag een boek of ga schilderen.

De opleiding tot natuurgids in 2017/2018 heeft mij bij het IVN VEV gebracht. En sindsdien draai ik als actief lid mee in de groepen Duurzaamheid, Gebiedsbeschrijving en Cursussen. In de doelen van het IVN, belangstelling voor natuur en milieu te wekken kan ik me helemaal vinden. Het is belangrijk om de mensen kennis te laten maken met de natuur en ze laten zien hoe mooi en spannend het kan zijn. Pas dan zullen ze de natuur gaan waarderen en beschermen. Voor mij net zo belangrijk is het de mensen erop attent te maken dat men in de eigen tuin of balkon ook kan bijdragen aan een betere leefomgeving voor mens, plant en dier.

Het werk in de vereniging is heel leuk en geeft veel voldoening en zo lijkt me het beschikbaar stellen als bestuurslid een logische volgende stap. Graag wil ik mijn ideeën inbrengen en het bestuur ondersteunen.

Yvonne Joosten

Bij deze wil ik me even voorstellen: ik ben Yvonne Joosten, 36 jaar en kom uit Vessem. In 2017-2018 heb ik de Natuurgidsenopleiding bij IVN VEV gevolgd. Onlangs hebben we een gezellige NGO-terugkomdag gehad met de cursisten en organisatoren en werd gepolst of ik in het bestuur wilde. Na een korte time-out lijkt het me leuk om via deze weg weer meer betrokken te zijn bij het IVN, de vereniging nog beter te leren kennen en bij te dragen aan de doelstellingen en activiteiten ervan.

De liefde voor de natuur heb ik van huis uit meegekregen, waar ik erg dankbaar voor ben. Genieten van de mooie omgeving, maar ook van de vlinders en vogels in de tuin. Zelf zaaien en beleven hoe alles groeit en bloeit en van dichtbij zien hoe bijen voor onze honing zorgen. Het belang van natuur, milieu, duurzaamheid en biodiversiteit lijkt gelukkig steeds meer aandacht te krijgen. Iedereen van jong tot oud kan op zijn / haar manier een steentje bijdragen. Hopelijk wordt het een positieve spiraal, zodat over een x-aantal jaar iedereen de liefde voor natuur van huis uit mee krijgt en het een vanzelfsprekendheid wordt.

Ook in mijn werk wilde ik graag terug naar de groene - / milieusector en sinds kort werk ik als dienstverlener milieuvergunningen bij Samenwerking Kempengemeenten. In mijn vrije tijd zing ik bij Zanggroep Con Brio, waar ik ook in het bestuur zit. Wandelen, reizen, fotograferen, yoga en tuinieren zijn andere interesses.

Broedvogel inventarisatie

VOGELWERKGROEP

Broedvogelinventarisatie Groot Huisven Heeze
De vogelwerkgroep van IVN Veldhoven Eindhoven Vessem voert jaarlijks een broedvogelinventarisatie uit in een gebied in de regio. In 2019 was dat een deel van De Groote Heide in Heeze dat bekend staat als het Groot Huisven. Het is een gevarieerd gebied met gemengd bos, heide en grasland. Er werden 61 soorten broedvogels vastgesteld met in totaal 630 territoria en daarnaast nog eens 39 niet broedende soorten. Bij de broedvogels zitten vijf rode lijst soorten: kneu, koekoek, veldleeuwerik, wielewaal en grote lijster. Daarnaast o.a kwartel, middelste bonte specht, nachtzwaluw, boomleeuwerik en appelvink. Het rapport wordt in januari aangeboden aan de eigenaren/beheerders van het gebied (Brabant Water, Brabants Landschap en Bosgroep Zuid) en daarna op deze website geplaatst.

Gekraagde roodstaart (foto Gerard Lijten)

Geitenhouderij 't Geitenboerke

Excursies Vergaderingen
Kinderfeestjes
Kaaswinkel En nog veel meer...

Toterfout 13 Oerle
Tel. 040-2053110 info@geitenboerke.nl
www.geitenboerke.nl

Publieksactiviteiten 2019-2020

Zondag 15 december

Wandeling van 13.00-14.30 uur in de Klotputten met als thema winterlandschap.
Start bij de Helicon Groenschool aan de Locatellistraat in Eindhoven.

Zondag 5 januari

Wandeling van 10:00-12:00 uur op de Oirschotse heide met als thema winter.
Start vanaf de bosrand voorbij chaletpark Dennenoord aan de Oirschotsedijk in Wintelre.

Zondag 26 januari

Kinderdoemiddag van 11:00-16:00 uur in het Heempark met als thema tuinvogeltelling.
Heempark Frater Simon Deltour, Genneperweg 145 Eindhoven.

zondag 16 februari

Lange wandeling van 10:00-13:00 uur langs de Run en de Dommel met als thema Veldhovense beken.
Start bij recreatiecentrum 't Witven aan de Runstraat in Veldhoven.

Zondag 15 maart

Wandeling van 10:00-12:00 uur rondom het Grootmeer bij Vessem met als thema amfibieën.
Samenkomst op de parkeerplaats bij het Grootmeer aan de Merenweg tussen Vessem en Wintelre.

Zondag 15 maart

Wandeling van 10:00-12:00 uur in het park Meerland met als thema Pril voorjaar.
Start bij de Hangar, Meerbos 4 in Eindhoven.

Zondag 5 april

Wandeling van 14:00-15:30 uur op landgoed De Grote Beek met als thema amfibieën
Start vanaf parkeerplaats P4 op het terrein van de GGzE aan de Boschdijk in Eindhoven.

Onder voorbehoud de overige publieksactiviteiten in 2020

Zondag 19 april

Kinderdoemiddag van 11:00-16:00 uur in het Heempark met als thema lente.
Heempark Frater Simon Deltour, Genneperweg Eindhoven.

Zondag 19 april

Wandeling van 14:00-16:00 uur in de bossen van Toterfout met als thema lente.
Start bij het bezoekerscentrum Toterfout, Grote Vliet Veldhoven.

Zondag 26 april

Wandeling van 10:00-12:00 uur in de Aanschotse beemden met als thema vroege bloeiers en vogelzang.
Start op de parkeerplaats einde Toledolaan Eindhoven.

Zondag 17 mei

Wandeling van 10:00-12:00 uur in de Klotputten met als thema lente.
Start bij de Helicon Groenschool aan de Locatellistraat in Eindhoven.

Zondag 24 mei

Wandeling van 10:00-12:00 uur rondom de Grote beek met als thema landschap en geschiedenis.
De startplaats wordt later bekend gemaakt.

Zaterdag 13-juni

Slootjesdagen van 10:00-12:00 uur bij de Vistrap bij de Dommel met als thema waterdiertjes.
Start bij de Helicon Groenschool aan de Locatellistraat in Eindhoven.

Vrijdag 19 juni

Nachtvliedernacht van 22:00-24:00 uur op de Bijenberkt met als thema nachtvlinders.
Samenkomst bij de Bijenberkt, Berkt 37 Veldhoven.

Vrijdag 26 juni

Wandeling van 22:00-24:00 uur op de Oirschotse heide met als thema nachtzwaluwen en vleermuizen.
Samenkomst bij de kerk in Wintelre.

Zondag 28 juni

Wandeling van 10:00-12:00 uur in de Aanschotse beemden met als thema zomerbloei en insecten.
Start op de parkeerplaats einde Toledolaan in Eindhoven.

Zondag 28 juni

Kinderdoemiddag van 11:00-16:00 uur in het Heempark met als thema waterdiertjes.
Heempark Frater Simon Deltour, Genneperweg Eindhoven.

Zondag 12 juli

Open dag vlindertuin van 14:00-16:00 uur.
Rondom ons verenigingsgebouw D'n Aard Ariespad 5 te Veldhoven.

Publieksactiviteiten vervolg

Zondag 9 augustus

Wandeling van 10:00–12:00 uur over de Landschotse heide met als thema heidelandschap.
Start op de Keijenhurkseweg.

Zondag 16 augustus

Wandeling van 10:00–12:00 uur langs de stadse Dommel met als thema bomen langs de Dommel.
Start bij de Genneper watermolen aan de Genneperweg in Eindhoven.

Zondag 6 september

Wandeling van 10:00–12:00 uur in de Urkhovense zeggen met als thema nazomer.
Start bij de Collse watermolen, Collseweg Eindhoven.

Vrijdag 11 september

Vleermuizen kijken van 20:00–22:00 uur op de Eikenburg.
Start bij de parkeerplaats van het zwembad aan de Antoon Coolenlaan in Eindhoven.

Zondag 13 september

Wandeling van 14:00–15:30 uur in het Eckartse bos met als thema bijna herfst.
Start bij de waterzuivering, van Oldenbarneveldlaan Eindhoven.

Zondag 27 september

Wandeling van 14:00–16:00 uur in het park Vogelzang met als thema zaden en vruchten.
Start op de hoek Sondervick–Neptunus in Veldhoven.

Zondag 4 oktober

Wandeling van 10:00–12:00 uur in de Aanschotse beemden met als thema paddenstoelen.
Start op de parkeerplaats einde Toledolaan in Eindhoven.

Zondag 4 oktober

Wandeling van 14:00–16:00 uur over het wandelpad in Knegsel met als thema paddenstoelen.
Start op de parkeerplaats op den Heuvel in Knegsel.

Zondag 11 oktober

Kinderdoemiddag van 11:00–16:00 uur in het Heempark met als thema boek: bladerkroon.
Heempark Frater Simon Deltour, Genneperweg Eindhoven.

Zondag 8 november

Wandeling van 14:00–15:30 uur in het Eckartdal met als thema paddenstoelen.
Start aan de Nuenenseweg 1 te Eindhoven.

Takkenril

KLEINE LANDSCHAPS ELEMENTEN

Een takkenril is een smalle takkenhoop die wordt gemaakt van in de lengte opgestapelde takken en hakhout. De wal is vaak langgerekt en dient soms als perceelafbakening. De hoogte is afhankelijk van de hoeveelheid beschikbaar materiaal en kan 0,5 meter zijn maar ook 1,5 meter. Het maken van een takkenril is een ecologisch verantwoorde manier van verwerken van vrijgekomen snoeihout en dergelijke.

Aan een bosrand, bij een boomgaard of in een tuin vormt de takkenril een beschutte woon- en voortplantingsgelegenheid voor kleine zoogdieren zoals egels, wezels en muizen. Vogels, waaronder het winterkoninkje en de heggemus vinden er nest- en schuilgelegenheid. Door de aanwezigheid van insecten op en in het dode hout vinden ze er ook voedsel. Bepaalde amfibieën zoals de gewone pad overwinteren er graag. Voor mossen en zwammen is een takkenril vanwege het in ontbinding zijnde hout vaak een gunstige plek.

Zie de foto op pagina 10 van de perfecte takkenril.

Vogel excursie

HEINE VAN MAAR

Op zaterdag 15 februari is er weer een vogelexcursie. We zijn van plan naar de Zeeuwse en Zuid-Hollandse eilanden te gaan voor wintervogels. Op het programma staan de Brouwersdam en andere gebieden aan de kust. Het is een excursie die de hele dag duurt met een stevige wandeling. Mocht het die dag ongunstig weer zijn dan kan eventueel een ander doel gekozen worden.

Het vertrek is zoals gebruikelijk om 7.00 uur vanaf den Aard en aankomst terug om ongeveer 18.00 uur. Het is de gewoonte dat je zelf brood en koffie meeneemt. We houden rond de middag ergens een korte lunchpauze in een horecagelegenheid.

Als je meewilt graag via de mail opgeven bij mij heine.vanmaar@planet.nl met daarbij opgave of je wilt rijden. Opgeven kan tot woensdag 12 februari.

Wat sluipt er 's nachts door de tuin

JOS DE BRUIJN

Afgelopen maanden hebben we de eerste ronde cameraopstelling gehad in het kader van het wildcameraproject Eindhoven, dat juli 2019 van start ging. De foto bij dit artikel is gemaakt tijdens een opstelling van de camera in een tuin in de Achtse Barrier. In een artikeltje in een vorig Praatkuid, waar tuinbezitters in Eindhoven werden opgeroepen zich voor het project te melden hebben we een en ander al toegelicht. Waar ging het ook al weer over?

De meeste inheemse landzoogdieren van Noordwest-Europa zijn aangepast aan het leven in gesloten of halfopen bossen, het habitat waarmee deze regio grotendeels bedekt was. Twee millennia van ontginning voor landbouw hebben ertoe geleid dat bossen vandaag de dag minder dan 10% van het oppervlak van de regio bedekken. Hedendaagse zoogdiersoorten hebben zich aan deze verschuiving aangepast en gebruiken landbouwgebied voor ten minste een deel van hun levenscyclus. De afgelopen eeuw heeft Noordwest-Europa echter opnieuw een metamorfose ondergaan waarbij stedelijk gebied één van de belangrijkste landgebruiksvormen is geworden. Ook stedelijk gebied wordt gebruikt door wilde planten- en diersoorten. De grote vraag is in hoeverre zoogdieren zich ook aan dit nieuwe verstedelijkte habitat hebben aangepast. Van het gebruik van tuinen door zoogdieren is nog zeer weinig bekend.

Een belangrijke reden waarom weinig bekend is over het gebruik van tuinen door zoogdieren is dat de meeste soorten schuw en nachtactief zijn. Mede daardoor zien mensen in stadsgebieden zelden wilde zoogdieren, ondanks de grote interesse van mensen voor deze diergroep. Cameravallen, die (nacht)foto's maken van dieren die voorbij een bewegings-sensor lopen, maken het mogelijk zoogdieren te inventariseren ook al zijn ze schuw of komen ze alleen in de tuin als het donker is.

De gemeente Eindhoven heeft zich ingeschreven voor het project: "WILDCAMERA: zoogdieren in de achtertuin". De projectleiding is in handen van het onderzoeksbureau Silvavir ecologisch advies, die samen met geïnteresseerden het gebruik van tuinen door zoogdieren zal onderzoeken. De tuinen die gekozen zijn, liggen allemaal in Eindhoven en hebben kenmerken, die zover mogelijk uiteenlopen: in ligging (centrum of buitenwijk) en kenmerken (groot, klein, veel groen, weinig groen, met vijver, huisdieren, beschutting, etc.). Via een advertentie in Eindhovens Dagblad hebben een groot aantal mensen gereageerd die interesse hebben om de cameraval in hun tuin te laten plaatsen. De dieren in de tuin worden voor de camera gelokt door middel van een blikje sardines. De verschillen in vangst (aantal en soorten zoogdieren op de foto's) kunnen we vervolgens relateren aan ligging en kenmerken van de onderzochte tuinen.

Dit project is onderdeel van een landelijk onderzoeksproject, dat begeleid wordt door de Wageningen Universiteit. De onderzoeksvragen luiden: Wat kenmerkt tuinen die door zoogdieren worden gebruikt? en wat kenmerkt zoogdieren die van tuinen gebruik maken? Doelstellingen van het project zijn onder andere:

Burgers de mogelijkheid bieden om deel te laten nemen aan een innovatief 'citizen science' project. Burgers meer betrekken bij de natuur in hun directe leefomgeving. Burgers stimuleren om hun tuin 'groen' in te richten (bevorderen biodiversiteit) Kennisontwikkeling rondom zoogdieren en vogels in tuinen en steden. Bewustwording creëren onder inwoners van aanwezige stadsfauna.

De verwachting is dat groenere tuinen die dichterbij bos liggen door meer zoogdieren worden gebruikt, terwijl tuinen met veel katten en honden minder worden gebruikt door wilde zoogdieren. Het project is een maand geleden van start gegaan op een bijeenkomst in d'n Aard, waar de gehele opzet is toegelicht aan de deelnemende sleutelvrijwilligers.

Hoe gaat het in zijn werk? Elk van de teams van twee personen, beheert een camera. Er zijn 4 teams, die 10x de camera in een tuin plaatsen. De camera staat ± 28 dagen in één tuin en is daar continu actief, dat wil zeggen staat op scherp om een serie van 10 foto's te maken, zodra er iets beweegt voor de lens. Voor de onvermijdelijke nachtopnamen, is er een infrarood flits ingebouwd, die de nacht scene verlicht, zonder het dier te storen.

Medio 2020 zijn alle gekozen tuinen aan de beurt geweest en kan de projectleiding de balans opmaken hoe de stand van zoogdieren er bij staat en de Eindhovense tuinen. Welke dieren (behalve de huisdieren) mogen we verwachten? Kleine knaagdieren: muis, rat, spitsmuis. Roofdieren zoals steenmarter, das en vos. De eekhoorn en de egel tenslotte. We zijn benieuwd!

Eckartdal

ANITA LIEBREGTS, ELS VAN DER VOORT

Verslag van de publiekswandeling 10 november op het terrein van Eckartdal.

Wat hadden we geluk 10 november, het was een prachtige zonnige dag. De zon schijnt op de bomen en de kleuren van de beuken zijn fantastisch. Rond 14 uur staan er 25 mensen te wachten om deel te nemen aan de IVN publiekswandeling over het terrein van Eckartdal. Anita neemt de kinderen en de ouders mee en Els gaat met een groep volwassenen op pad.

Door het natte weer van de afgelopen dagen met wat zon zijn er veel paddenstoelen. Met spiegeltjes bekijken we de onderkant van de paddenstoelen; plaatjes of buisjes, witte of roze steel, een kraag of geen kraag en de aanhechting van de onderkant van de paddenstoel aan de steel. Zo bekijken we alles van de paddenstoel. Maar ondanks onze waarneming is het toch lastig een paddenstoel op de juiste naam te brengen. Enkele zijn duidelijk te herkennen, de vliegenzwam, parelamaniet, zwavelkopjes en russula. De kinderen vinden overal paddenstoelen, het zijn echte speurneuzen, met spiegeltjes, op de knieën bekijken ze de paddenstoelen. Er waren zoveel vormen te vinden. "Sommige lijken niet eens op paddenstoelen", was een opmerking van een jongetje. Zo zie je maar weer, je loopt heel veel soorten voorbij omdat ze voor de meeste mensen niet herkenbaar zijn als paddenstoel.

Er stonden verschillende eiken; zomereiken en moseiken. We onderzoeken de bladeren, de stam en de eikels met hoedjes. Op de perenbladeren was perenroest te zien, de loepjes komen tevoorschijn, wat een prachtig gezicht, soort van urntjes. Wat een wondere wereld is de natuur. Ondertussen vertelt Els de geschiedenis van Eckartdal, het kasteel en de ijskelder.

Een stukje cultuur en een stukje natuur.

Tussen de bladeren was een kikker weggesprongen. Anita had hem gevangen om het beestje van dichtbij te kunnen bekijken. Kinderen leerden dat je eerst je handen nat moet maken voordat je een kikker beet kan pakken. De kikker was al een beetje in winterslaap en kroop weg onder een boomstam.

Vliegenzwam (foto: Lily Lambertus)

Als we bij de boomgaard langs de Dommel lopen, zien we graafsporen. Wij denken dat dit sporen van een das zijn, heel af en toe een pootafdruk. Zeker weten we het niet, maar in de buurt is wel een dassenburcht.

Tot slot hebben we het rondje rond gemaakt langs de Dommel. Waterhoentjes, dodaarzen, eenden en meerkoe-ten waren er te zien. Helaas geen ijsvogel die boven het water vloog.

Op het einde van de wandeling konden de kinderen nog een kastanjeslinger maken, met gekleurde crêpepapier aan een touwtje, ze vonden het geweldig.

Wie nog zin en tijd had kon gezellig mee naar de herberg om een drankje te nemen (op eigen kosten) en nog even na te praten over de heerlijke middag waar we zoveel natuurschoon gezien hebben.

TUINTECHNISCH BEDRIJF

Tuinarchitectuur * Aanleg - Onderhoud * Kwekerij

VELDHOVENS BLOEMENHUIS

Potplanten * Snijbloemen * Verzorging van shows

W. HUYBERS

Sondervick 25, 5505 NA Veldhoven
Telefoon 040-2531643, fax 040-253051

Natuuractie(f)

ETJE HENDRIKX

De afgelopen jaren hebben we hard gewerkt o.a. bij de Vlasroot met werknemers van ASML en scholieren van verschillende basisscholen. De eerder gebruikte term 'natuurwerkdagen' was een beetje verwarrend, omdat er ook een landelijke natuurwerkdag bestaat, waar onze vereniging ook aan deelneemt.

De activiteit is omgedoopt tot NATUURACTIE(F): Natuuractie en actief zijn in de natuur. We proberen bedrijven, verenigingen en andere groepen te verleiden tot het werken in de natuur als team-building of als bedrijfs-uitje. Tot nu toe kregen we alleen aanvragen via ASML. ASML vindt het belangrijk dat de werknemers zich maatschappelijk opstellen. Daarom mag elke werknemer tijdens werktijd een dag per jaar een maatschappelijk verantwoordelijke activiteit doen. Zij propageren dit tijdens de jaarlijkse Volunteer Fair, die ergens in juni wordt gehouden op het terrein van ASML. Wij zijn daar ook al enkele jaren uitgenodigd samen met andere organisaties als Cordaat

en Severinus. Elk jaar melden zich daar tientallen mensen aan bij ons.

Dit jaar zijn we op aanvraag van de gemeente Veldhoven wat eerder in het seizoen begonnen. Het idee is dat kappen tijdens het groeiseizoen effectiever is dan kappen in de winter, als de sapstroom van de planten stil ligt. We hebben vier dagen tussen begin september en begin oktober gewerkt met in totaal 60 ASML-ers en 37 scholieren.

Eén groep heeft de bosrand ten zuiden van de Camping de Molenvelden opgeschoond, zodat de brem, die daar talrijk voorkomt, nog meer kans krijgt.

Een tweede groep heeft het heideveld tussen de Kleine en de Grote Vlasroot opgeschoond.

De andere groepen hebben de strook heide rondom de Grote Vlasroot opgeschoond tot aan het dijkje. Een mooi resultaat en gezellige dagen.

Deze activiteit kan alleen plaats vinden met de assistentie van IVN begeleiders. Zij houden in de gaten dat het werk goed en veilig verloopt en dat alle snoeisels ook naar behoren wordt opgeruimd. Dank aan allen die meegeholpen hebben!

Over zand... zand erover

ETJE HENDRIKX

Onze jaarlijkse interactieve tentoonstelling voor basisscholen en andere geïnteresseerden gaat dit jaar over alle aspecten van de bodem.

De tentoonstelling in het kort:

De bodem is belangrijk voor alle leven op aarde. Planten betrekken hun mineralen en vocht, beiden nodig om te groeien, uit de bodem. Ze verankeren zich in de bodem met hun wortels.

De bodem is ook het medium waarin alle levende wezens – planten en dieren en mensen – weer in terug keren. Er bevindt zich dus een enorme opruimingssamenleving in de bodem: een geweldige cyclus van leven en laten leven. Spelenderwijs komt de bezoeker erachter hoe deze werkt.

De bodem zorgt voor beschutting. De bezoeker kruipt daadwerkelijk onder de grond en neemt een kijkje in nesten van insecten en zoogdieren.

Dieper in de grond speelt zich een nog veel grotere cyclus af: de kringloop van de gesteenten. In de geologische geschiedenis van de aarde zijn er momenten geweest, dat enorme hoeveelheden CO₂ zijn opgeslagen in de vorm van steenkool, aardolie en aardgas. Het gebruik van deze bronnen van fossiele brandstof staat op het moment ter discussie. We willen met dit thema graag inhaken op de actualiteit rond klimaatverandering, duurzaamheid e.d.

De tentoonstelling is opgesteld in D'n Aard van 1 november 2019 t/m 1 mei 2020 en kan bezocht worden door kinderen van groep 5 t/m 8 van de basisschool en andere geïnteresseerden. Afspraken kunnen gemaakt worden via etjehendrixx@gmail.com

Dood doet leven

Uitnodiging Algemene Ledenvergadering

Dinsdag 25 februari 2020, 20.00 uur, d’n Aard

Agenda

- 1. Opening vergadering, afmeldingen, vaststellen agenda
- 2. Mededelingen
- 3. Verslag ALV 5 februari 2019 (gepubliceerd in het Praatkruid Lente 2019)
- 4. Rondvraag
- 5. Jaarverslag (secretaris)
- 6. Financiën (penningmeester)
Financieel verslag 2019
Verslag kascommissie
Décharge penningmeester
- 7. Bestuursverkiezing: Etje Hendrikx en Anita Liebrechts treden af vóór het einde van hun bestuurstermijn. Paul Olijslagers is statutair aftredend maar is nog bereid om een periode van 4 jaar door te gaan. Het bestuur draagt drie nieuwe kandidaten voor: Yvonne Joosten, Claudia Stoldt en Paméla Freriks
- 8. Verkiezing voorzitter: het bestuur draagt Jos de Bruijn voor als nieuwe voorzitter.
- 9. Begroting 2020
- 10. Benoeming kascommissie
- 11. Plannen voor 2020
- 12. Rondvraag
- 13. Sluiting van de vergadering

Bestuurslid	gekozen	herkozen	aftredend
Etje Hendrikx	2018		2021 > 2020
Gerard Lijten	2016	2019	2023
Paul Olijslagers	2017		2020
Anita Liebrechts	2016	2019	2023 > 2020
Jos de Bruijn	2019		2023

Borrel: Na de vergadering zijn alle leden uitgenodigd voor de traditiegetrouwe borrel onder het genot van een drankje en een hapje.

Verslag ALV 5 februari 2019: zie website www.ivn.nl/vev

Jaarverslag 2019: Het conceptjaarverslag van IVN VEV 2019 kan een week voor de ALV op verzoek ontvangen worden via de mail ivn.vev@gmail.com

Etje Hendrikx, voorzitter IVN VEV

WWW.VANDENHURKTWEEWIELERS.NL

RIJWIELHANDEL
VOOR SERVICE EN KWALITEIT

W. v.d. HURK
INFO@VANDENHURKTWEEWIELERS.NL
Tel.: 040 - 2532738
Dorpstraat 74 Veldhoven

Sparta
Puch
Vespa
Gilera

Rijwielen
Bromfietsen
Onderdelen
Reparatie

Klapekster (foto Gerard Lijten)

**Het IVN bestuur nodigt je van harte uit
voor de Nieuwjaarsreceptie
dinsdag 7 januari 2020
vanaf 20.00 in d'n Aard**

Anita, Jos, Gerard, Paul, en Etje

Wandeling langs de Run (foto: Gerard Lijten)